

ΦΛΥΑΡΙΑ

Α

'Εχάθη τὸ ἰδανικόν· ὁ Φοῖβος πάει, πάει·

Τὸ πεζικὸν τὸν ἔφαγε κ' ἡ γλῶσσα σου, Μανώλη·

Λύρα κατάχλωμος κρατεῖ κι' αὐτὰ ψωμοζητάει,

Μὰ φεύγουν — σὺν σέ δράματα Ἀντωνιάδου — ὅλοι.

Κ' ἡ Μούσαις; — μακαρία τους, εὐλογημένη ὥρα! —

'Αφοῦ τὰ πάντα ἔψαλλαν κι' αὐταῖς ταῖς ψάλλουν τώρα·

Ψάλτης εἰς τὸ κεφάλι τους « Δεῦτε εἰς ὅλους κράζει,

Τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν» πλὴν ἄδικα βραχνειάζει.

'Αφίληταις πηγαίνουνε ὡτὰν Μιστριώτου στόμα . . . .

Λίγο καιρὸν ὁ Παρνασσὸς θὰ κμαρῶνῃ ἀκόμα·

Σιδηροδρόμους ἢ ψηλαῖς κορφαῖς του θὰ ἰδοῦνε,

Κάρα μὲ λειβαδίτικα μπαμπάκια νὰ περνοῦνε . . .

Τὰ ἴδια καὶ ὁ Ἑλικὼν νὰ πάθῃ δὲν θ' ἀργήσῃ·

Χρηματιστήριον κ' ἐκεῖ κανεῖς μας θενὰ κτίση!

Τὰ πάντ' ἀλλάζουν καὶ περνοῦν· ἔτσι τὸ θελ' ἡ μοῖρα·

"Όταν ἡ λίρα τραγουδεῖ, βουβαίνεται ἡ λύρα . . .

"Ε, καὶ νὰ ἐβουβαίνετο, μωρὲ παιδιὰ καυμένα,

Καὶ τοῦ Δεμάθα ἢ ψευτιὰ καὶ τοῦ Γιαννάκ' ἢ πέννα!

Β

'Εχάθη τὸ ἰδανικὸν εἰς τοὺς σοφοὺς μας χρόνους,

'Ο κόσμος μὲ τὸν Πήγασσο δὲν σπέρνει στὸν αἰθέρα

Καὶ μὲ τὰ ποδαράκιά του βυθίζει ἢ μὲ ὄνους . . .

Πλὴν βάζει στὰ καπούλια τους σιτάρι, ὄχι ἀγέρα.

Φῶς ἐπιστήμης ἔλαμψεν· ὁ κόσμος ἐλυτρώθη

'Απὸ τῆς Μούσας τῆ γενιὰ καὶ τὰ φρενοκομεῖα·

'Απὸ προλήψεις καὶ θεῶ καὶ ράσα ἐλευθερώθη·

Πάει ὁ Γέρο - Σαβαῶθ νὰ βρῆ τὸ Γέρο Δία!

'Εμυύχλιαζε τὸ φάντασμα στὸν ἄφαντό του θρόνο·

Τ' ἀλλάξε ὅλα ὁ συρμὸς ἔξω ἀπ' ἐκεῖνον μόνο·

Εἶχε κηρύξει τὸ μηδὲν ὁ ἄνθρωπος θεό του,
 Πλήν τέλος χειροτόνητε τὸν ἴδιο ἑαυτό του...
 Ἡ ἐπιστήμ' εἶνε θεὸς σ' ὅλο τὸν κόσμον, μόνη·
 Σὲ λίγο θὰ λησμονηθοῦν ἀκόμα καὶ οἱ ἑρόνοι
 Σὰν τὸ τραγοῦδι π' ἄφινε, στήν Αἴγυπτον ὁ Μῆδων·
 Ὅπως ξεχάσθη ὁ Καμπᾶς στὸ Πταισματοδικεῖον,
 Ἐμπρὸς στὸν φοβερόν Καμπᾶν τοσοῦτων οἰκοπέδων,
 Ἐμπρὸς στὸν δορυκτῆτορα γαιῶν καὶ χωραφίων...
 Ἀλλὰ τί ἔλεγα; θαρρῶ διὰ τὸν πρῶν Πλάστην·
 Καιρὸς τὸ «πρῶν» καὶ αὐτὸν νὰ τὸν τιτλοφορήσῃ
 Ὡς φεῦ! συχνὰ τιτλοφορεῖ καὶ ἄλλους καθ' ἐκάστην...
 Ὡς οἱ Μεγαλειότατοι! καὶ αὐτὸς ἄς λησμονήσῃ.
 Ἀλλως ἄς ρίψῃ κεραυνούς· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἂν κάνῃ,
 Τὸ ἀλεξικεραύνιον σὰν ποντικούς τοὺς πιάνει...
 Τὰ παραμύθια πέρασαν· ἂν γράφ' ἡ Παλαιὰ του
 Πῶς ὁ Θεὸς εἶνε Θεὸς κ' ἐμεῖς ἐκείνου φλέβα,
 Τὸ γράφει καὶ ὁ σημερινὸς αἰὼν εἰς τὰ παλῆά του!
 Ἄ, ὁ κακόμοιρος Ἀδὰμ καὶ ἡ Κυρία Εὐᾶ
 Δὲν ἔχουν διόλου τὸν τιμὴν νὰ ἦνε πρόγονοί μας·
 Οἱ συκοφᾶγοι παντελῶς δὲν εἶνε ἡ ἀρχὴ μας...
 — Ὅ τι καὶ ἂν γράφῃ ἡ Παλαιὰ εἶνε ψευτιά καὶ πλάνη—
 Ἐχομεν τὴν τιμὴν ἡμεῖς — εἶν' ὕφος Δεληγιάννη —
 Νὰ σφύζῃ εἰς τὰς φλέβας μας αἷμα πιστῶν προγόνων·
 Γορίλλοι εἶν' οἱ πρόπαπποι ἡμῶν, Γορίλλοι μόνον.
 Προπάτορας ἐτύχμαμεν πολὺ εὐγενεστέρους,
 Ἡ καὶ ἀπ' τὸν θεόκουτον Ἀδὰμ ἐξυπνωτέρους...
 Μπορεῖ κ' ἡ Παλαιὰ Γραφὴ ψευτιάς νὰ ἦνε βρόχι,
 Ψεύματα λέγει ὁ Θεός, ἀλλὰ ὁ Δάρδιν ὄχι!

Γ

Ἐχάθη τὸ ἰδανικόν· τοῦ τίναζαν τὴ ράχι
 Ὁ πῆχυς καὶ τὸ νούμερο· μ' ἀγέρι δὲν δειπνοῦμε·
 Ὅταν ἀδειάζει ἡ καρδιά γεμίζει τὸ στομάχι·
 Τώρα στὸν τάφο μ' ἀδεικνῆ κοιλιὰ δὲν θενὰ μποῦμε,
 Οὔτε θενὰ στεναζῶμε γιὰ μιὰ ποῦ μᾶς ἀρέσῃ.
 Τὴν ὄρεξι σου ἀνοιξε; τὴν πιάνεις ἀπ' τὴ μέση

Καὶ δίχως δάκρυ, «σ' ἀγαπῶ καὶ θὰ πεθάνω, φῶς μου,»

Χωρὶς νὰ τὴν παρακαλῆς, χωρὶς ἀκροστιχίδα,
Στὴν ἀγκαλιὰ σου χαίρεσαι τὴν εὐμορφίαν τοῦ κόσμου

Κ' ἓνα μικρὸ διάδοχο ἀφίνεις στὴν Πατρίδα.

Νὰ ἔρωτας κ' οἱ νέοι μας ἀκόμα καὶ οἱ ὄνοι,

"Ἐτσι γνωρίζουν ἡ δουλειὰ αὐτὴ πῶς τελειώνει.

Δ

Κάτω τοῦ γάμου τὰ βαρεῖα δεσμά, τὰ σιδερένια,

Τῶν ἐλαφιῶν τὰ μέτωπα, ἡ ζήλιας καὶ ἡ ἔννοια·

Τὴν εὐτυχίαν καὶ ἡμεῖς τῶν ζώων θὰ χαρῶμεν,

Χωρὶς προλήψεις, φυσικὰ, ἐλεύθεροι θὰ ζῶμεν.

Ζῶα δὲν ἤμεθε κ' ἡμεῖς καὶ μάλιστα τὰ πρῶτα;

Γιατὶ λοιπὸν γυρίζωμεν εἰς τὴν χαρὰ τὰ νῶτα;

Γιατὶ τόσο θυμόνωμε ἀνίστως ἡ πλευρά μας

Δίνει καὶ πέραν' ἓνα φιλὶ ἀπὸ τὸ γείτονα μας;

Εἶνε τὰ κέρατα βρειά; ῥωτήσετε τὸν Δεῖνα·

— Τὸ ὄνομά του περιττὸν — καὶ θὰ σὰς ἀπκνήθησῃ,

Πῶς οὔτε τὰ αἰσθάνεται· ἔχει γυναικικὴ φίνα·

Ποτὲ δὲν τὸ ἐνόησε . . . . καὶ τί ἂν τὸ νοήσῃ;

Αὐτὸ δὲν τὸν κουράζει,

Τὸ κορωνάτο μέτωπο μπορεῖ καὶ τ' ἀνεβάζει.

Ἀκόμη χθὲς μοῦ ἔλεγε μία γνωστὴ κυρία,

«Πῶς μὲ συνθήκαις ἡ τιμὴ εἶν' ἐντιμὸς μωρία.»

Ἄν ἀτιμίαι τὴν τιμὴν ἀπ' τὴν ἀρχὴν ἐκαλοῦσαν,

Ὡς ἀτιμιαὶς ἡ τίμιαὶς γυναῖκες θὰ περνοῦσαν.

Ε

Εἴμεθε τώρα στὴν ἀρχὴ· πλὴν ἡ ἡμέρα φθάνει,

Ποῦ τὴ ζωὴ ὀλόχαρος κανεῖς θ' ἀπολαμβάνη

Καὶ δίχως οἰκογένεια θὰ ζῶμεν καὶ θρησκεία,

Χωρὶς παπάδες καὶ ψευτιά καὶ φλύαρα βιβλία.

Μόνο τὴν ἀριθμητικὴν θὰ ἔρίκη τυπωμένα,

Τοὺς λόγους τοὺς βασιλικούς μὲ Δηλιγιάννη πέννα . . .

Δὲν θενὲ ἦνε πουθενὰ εἰρηκαῖς καὶ λαιμητόμος·

Θὰ ἦν' ἡ φύσις βασιλεύς, τὸ ρε μ π ε λ ῖ ὁ νόμος.

Θὰ ἦνε ἡ γυναῖκα μας τῶν συμπατριωτῶν μας
Καὶ ἐκείνη ἰδική μας.

Κάθε παιδί ποῦ γεννηθῆ θὰ ἦνε καὶ δικό μας,
Γιατὶ δὲν θὰ γνωρίζωμε πολὸ εἶνε τὸ παιδί μας...

Καὶ τότε ἡ καρδίκα μας γιὰ ὅλους θενὰ πάλλη
Καὶ ὅλοι θ' ἀγαπώμεθα μ' ἀγάπη πλὸ μεγάλη

Ὁ ἓνας θὰ αἰσθάνεται διὰ τὸν ἄλλον πόνον

Δὲν θ' ἔνε ἡ ἀγάπη μας φιλάργυρη καὶ μόνο

Γιὰ δύο - τρεῖς! ἐγωισμοῦ λουλουδι δὲν θὰ ὀζει,

Ὡσαν τὴν διαθήκη σου, ἀείμνηστε Δεκόζη...

Ἀπὸ τῆς μάνας τὸ κκὸ θὰ ἐλευθερωθοῦμε

Κι' ἀπ' τὰ φιλιὰ της τ' ἄνοστα' μιὰ θ' ἄναι ἡ μητέρα,

Ἡ γῆ ποῦ γεννηθεῦμε,

Κ' ἓνα δὲν θενὰ ἔχωμε μονάκριβο πατέρα...

Πέφτει κι' ἡ μητρικὴ στοργή, τὸ βάρβαρον καθήκον,

Τὸ φίλτρον τὸ ἀνήτητον, τοῦ γάμου ἡ βλακεία

Θὰ τρώμε ἀτιμώρητοι ἐκ τῆς συκῆς τὸ σῦκον

Θὰ λείψ' ἡ οἰκογένεια, θὰ λείψ' ἡ τυραννία,

Ἐμπρὸς ὧ, κουλουβάχατα ὁ κόσμος θενὰ γίνη

Τέλος θὰ εὐτυχήσωμεν κ' ἐμεῖς ὡτὰν τὰ κτήνη...

Θρησκεία, μάνα, σύζυγοι, ἀδελφικ, παραμύθια,

Πηγαίνουν εἰς τὸ ἀνάθεμα κι' ἀρχίζει ἡ ἀλήθεια.

Ὁ γάμος ὁ ἐλεύθερος στὸν κάμπο, στὸ γρασιδί,

Καὶ δίχως ψάλτη καὶ παπᾶ ἐλεύθερη κηδεῖα

Τὸ καλοκαῖρι θ' ἄχωμε τὴ γύμνωσι στολίδι,

Γυμνοὶ θὰ σιργιανίζωμε κι' αὐτὸ οἰκονομία...

Τὴν ἀδελφὴ σου θ' ἀγαπᾶς καὶ θὰ καλοκαρδίζης

Ἀκόμα καὶ τὴν κόρη σου χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζης...

Κι' ἂν τὸ γνωρίζης τάχα τί; βλάπτεις μ' αὐτὸ κανένα;

Δὲν τάχε μὲ τὴν κόρη του ὁ Βόργιας ψημμένα;

Ἦτον ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ἔδλεπε καὶ πρέκει

Ἀπ' τῆς σαίτας τὸν καιρὸ προῖδε τὸ τουφέκι...

— Ἐγὼ ἀκούω «κυνισμὸς» καὶ «βδελυρὸν» ἀκόμα

Ἄ, βγαίνει ἀπὸ ποιητοῦ ὁ λόγος οὗτος στόμα.

—“Ε, ποιητά μου· εὐτυχῶς δὲν μισιάζεις μὲ κανένα·
 Σὺ θέλεις κόρη ἄρρωστη, σχεδὸν ἀγέρα, σκόνη.
 “Αχ, μὲ τὴν πούλια τῆ χλωμῆ, θαρρῶ, τ᾽χεις ψημμένα
 Γιατί εἶνε ἀρρωστηγάριχη. . . ὁ ἥλιος σὲ θαμβώνει!
 “Ὁμως ἐμεῖς ταῖς θέλουμε γεραῖς σὰν τὰ ραπάνια,
 Γεμάταις αἶμα καὶ ζωτικὴ καί. . . δίχως περιφάνεια.
 Κι’ ἂν συγγενεύωμε μ’ αὐταῖς κομμάτι δὲν πειράζει·
 “ὦ, δὲν λεπτολογεῖ κανεὶς τὸ αἶμα ὅταν βράζῃ.
 Τὴν ποίησι καὶ τῆ ψευτικῆ ἀλήθεια ξερριζώνει.
 Πᾶνε οἱ χρόνοι τῆς σκιᾶς, τοῦ ἡλίου ἦλθαν χρόνοι·
 Πρῶτα βασίλευε ἡ καρδιὰ σ’ ὅλη τῆ γῆ, μονάχη,
 Ὡς βασιλεύσῃ σήμερα καὶ τὸ γερὸ στομάχι.
 Τῆ σκεπασμένη ἡδονὴ χράθ θὰ ξεσκεπίσῃ
 Κι’ ἡ ἀνθρωπότης ἡ πτωχὴ μὲ θάρρος θὰ γελάσῃ.
 Στὰ χρόνια τοῦτα τὰ πεζὰ κι’ ὁ “Ὀμηρος ἂν ζοῦσε
 Τοῦ κύρ Βαρνάβα μάγειρας νὰ γίνῃ θὰ ζητοῦσε·
 Μπριζόλαις θεὸν ἔψηνε μὲ τὰ ποιήματά του,
 Καὶ θεὸν ἦτον πάντοτε γεμάτη ἡ κοιλιὰ του,
 “Ὁ Ἀρχιμήδης μοναχὰ θεὸν καλοπεριοῦσε. . .
 “Ὁ Θουκυδίδης τοῦ Συγγροῦ θεὸν παρκαλοῦσε
 Νὰ πάρῃ τὰ κατάστιχα, καὶ μετὰ προσπαθείας
 “Ὁ ἥρωες τῶν Θερμοπυλῶν, ὁ τῆς Ἑλλάδος στῆλος,
 Θὰ ἦτο τὸ πολὺ πολὺ κανεὶς ἐπιλογίης,
 Καὶ κῆρυξ θὰ ἐγένετο ὁ φωνακλᾶς Αἰσχῦλος!
 Σὰν τὸν Γιαννάκη σήμερα μὲ τοὺς ὑπαστυνόμους
 Τὸν Εὐριπίδην θάδλεπες μὲ τὸν Κριεζῆ ἀντάμα,
 Τὸν Σοφοκλῆ νὰ περπατῇ μὲ σάκκον εἰς τοὺς ὤμους
 Κι’ εἰς σένα θεὸν ἄφινε, Κουτούβαλη, τὸ δράμα!
 Στὰ χρόνια· αὐτὰ τὰ φωτεινὰ ἢ ποίησις καὶ πλάνη,
 Τὸ πνεῦμα παραδίδει·
 Καὶ μόνο ὁ Λουκιανὸς μὲ τὸν Ἀριστοφάνη,
 Χάριν θὰ εὕρισκον — ἐὰν ἐπέτρεπες· Ροῖδη.—

Α. Π.